

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 6

นายเดชา สว่างศรี
ศึกษานิเทศก์ชำนาญ

คู่มือปฏิบัติงาน

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานตำแหน่งศึกษานิเทศฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ ของ นายเดชา สว่างศรี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ และรับผิดชอบงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปอย่างมีระบบ ครอบคลุมและเกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของภาระงานที่รับผิดชอบในฐานะศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วยภาระงานตามกรอบการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษาภาระงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาระงานศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์แก่ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

นายเดชา สว่างศรี
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ	๒
สารบัญ	๓
แนวคิด	๔
วัตถุประสงค์	๔
ขอบข่ายภารกิจ	๔
คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
— งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	๖
— ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย	๙

**คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารการจัดการศึกษา
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖**

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๖ เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับกรนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและ การจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน เทาเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้มีแนวทางการนิเทศการบริหารและการจัดการเรียนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา
๒. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและจัด ภาระงานเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
๓. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ชาติ
๔. เพื่อส่งเสริมการพัฒนา การวัดและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีคุณภาพ
๕. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา
๖. เพื่อส่งเสริม การศึกษา วิจัย และพัฒนาให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพได้ มาตรฐาน

ขอบข่ายภารกิจ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

๑. งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๒. งานส่งเสริมสนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และชุมชน
๓. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษา
๔. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา

คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

๒. เพื่อการพัฒนาการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นกระบวนกรนิเทศ ติดตาม ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

๔. คำจำกัดความ

๑. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน รวมถึงการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

๒. การติดตามการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขโดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

๓. การประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง การตีค่าผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. รวบรวม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการนิเทศ การตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๓. สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

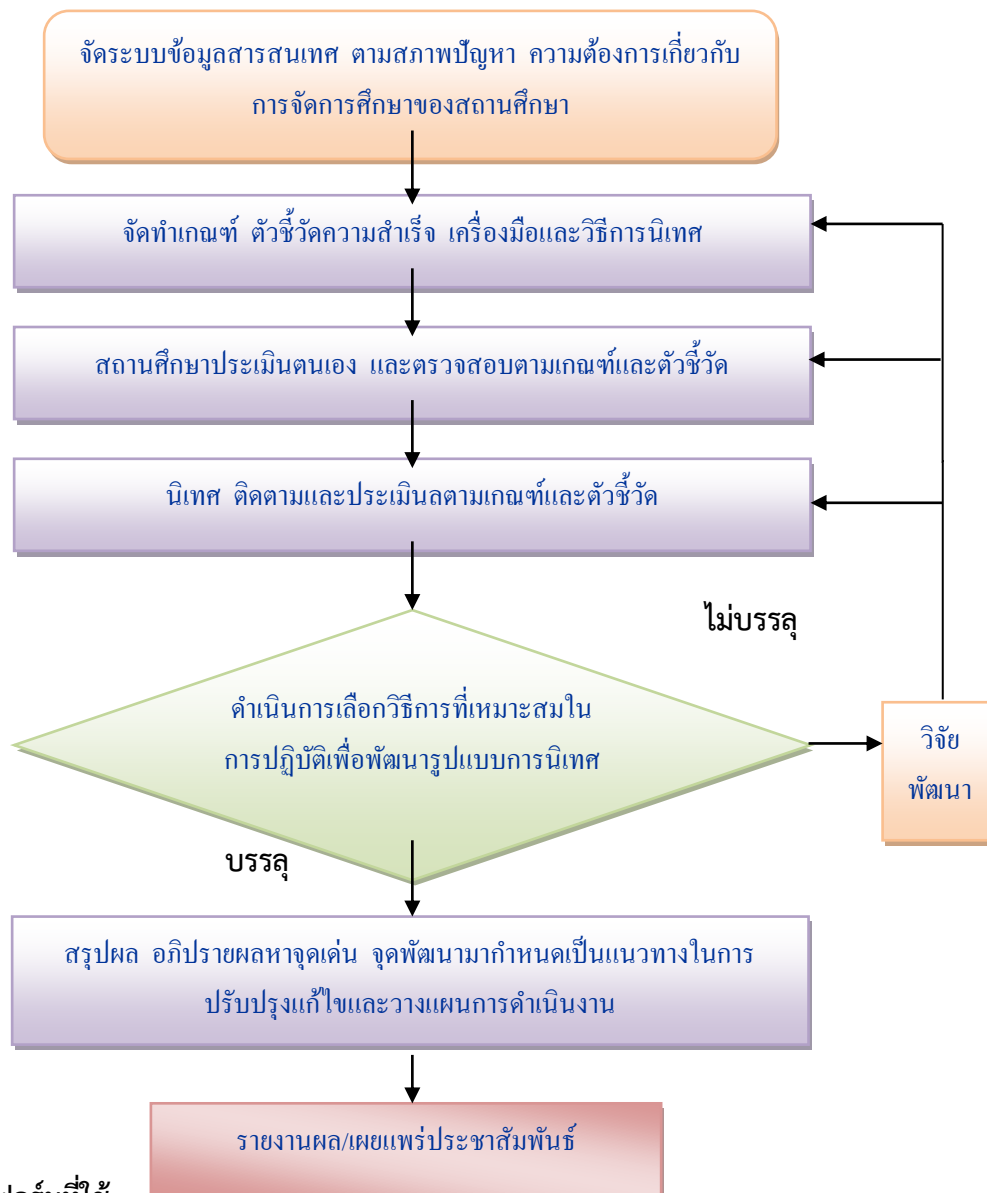
๔. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด วิจัย พัฒนา รูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม

๕. ดำเนินการพิจารณา คัดเลือกรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการนิเทศที่ดีหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๖. สรุป อภิปรายผลจากการดำเนินงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานต่อไป

๗. เผยแพร่ผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจ

๖. FLOW CHART การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา
๒. เกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
๓. แบบนิเทศ ติดตามและสรุปผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๓. หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษา
๔. การจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดของการบริหารและการจัดการศึกษา

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นคู่มือที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายใน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. การปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ

๑. **ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น** หมายถึง การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. **หน่วยงานภายใน** หมายถึง ส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. **หน่วยงานภายนอก** หมายถึง หน่วยงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจและบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๑.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๑.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานอื่น

๒. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจและบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

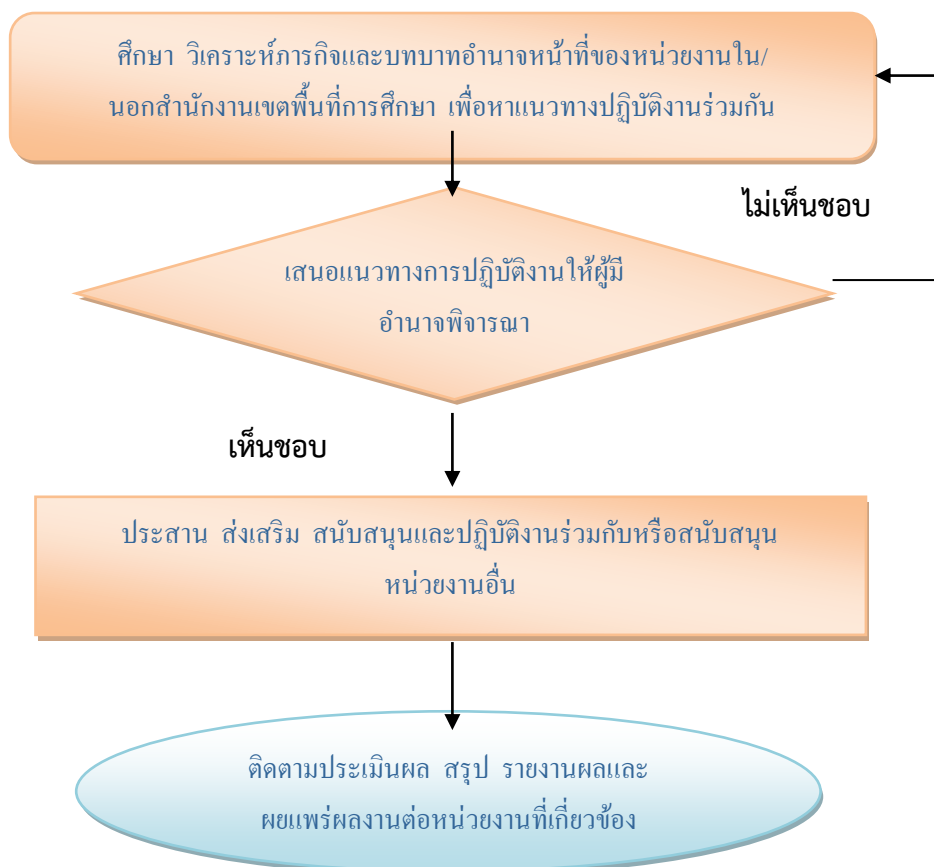
๒.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๒.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. FLOW CHART การปฏิบัติงาน

การสนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน/นอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

๑. หนังสืออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการมบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.
- _____ . **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.
๒๕๕๓**.
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๓ ก.
ชยันต์ วรรณะภุติ. **ทิศทางการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้**. แนวทางการวิจัยด้านเครือข่ายการเรียนรู้ (เอกสาร
วิชาการ) เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ม.ป.ป.)
- นিকা ชูโต. **การประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ : ธรรมศาสตร์การพิมพ์. ๒๕๒๗.
- ภรณ์ กীরติบุตร. **การประสานงานระหว่างองค์กร**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๒.
- ธงชัย สันติวงษ์. **องค์การและการจัดการทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๔๐.
- สงัด อุทรานันท์. **การสังเคราะห์งานวิจัยทางนิเทศการศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทำปกเจริญ.
๒๕๓๓
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ :
บริษัทพิมพ์ดี จำกัด. ๒๕๔๑
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวดำเนินการของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน
และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตร
แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๑
- สำนักนายกรัฐมนตรี. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)**. กรุงเทพฯ : ๒๕๔๕
- _____ . **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขต
พื้นที่**
การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : ๒๕๕๓